

in solzami. Spominjala se je, kako so umirali njeni otroci, kako je kropila s solzami tiste nedolžne mrličke. Umirali so že prve mesece po rojstvu in ob smrti vsakega se ji je zdelo, kot da je odnesel s sabo v grob kos njenega srca...

En sam je ostal pri življenju in ta se je imel vrniti tisto jesen od vojakov. To je bila zaslomba in tolažba stari Komejki, in ob zavesti, da se trudi zanj, ji je bilo dobro pri srcu...

Komejev dom je bila majhna zidana hiša sredi vasi tik županove hiše. Bilo je nekaj polja in njiv in travnikov, a dosti ni bilo vsega skupaj. Pokojni Komej se je moral krepko boriti za obstanek vse dni svojega gospodarstva in naposled je umrl sredi boja... Na hiši je bilo še dolga in novega gospodarja niso čakali lepi dnevi. A v vojaški službi je upal in upal in si slikal lepo bodočnost... Prosim vas — kdo ne upa in ne sanja o lepših dnevih, ki pridejo?...

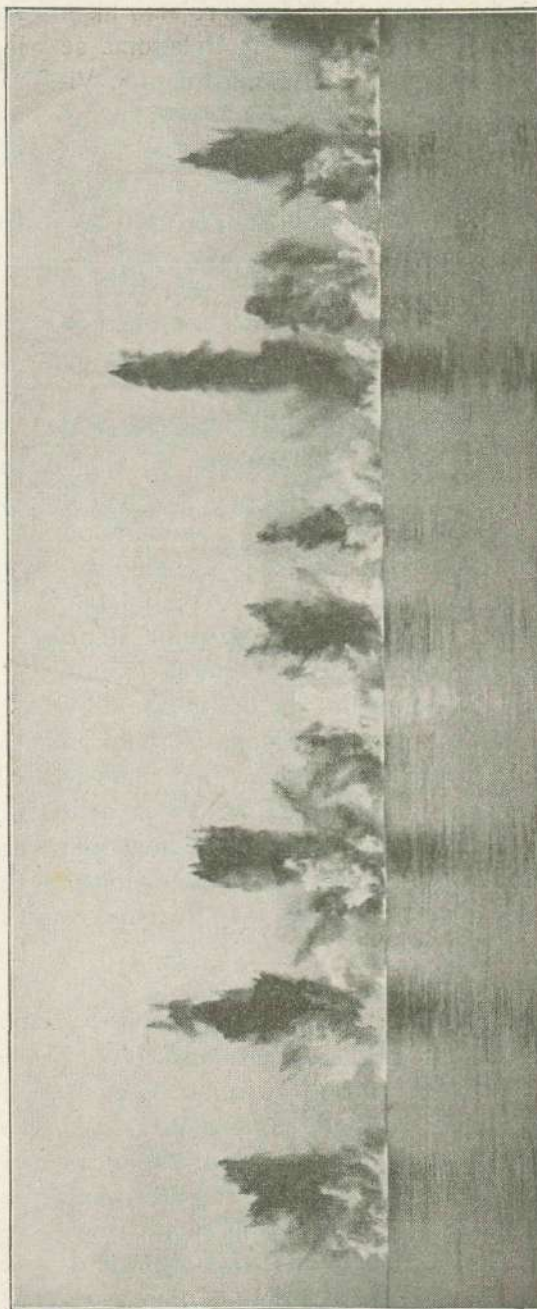
Ko je stopal oktobrski dan po holmu dol in proti vasi, mu je bilo pri srcu dobro in toplo. Dolgo je že bilo od tistih časov, ko

— z roko je zakril oči
in je vzel slovo. —

Mehkoba je šla v njegovo notranjost. Menda je spoznal, kako mrzla je tujina in kako gorko je doma. — Oziral se je na desno in levo in polno zadovoljnosti je bilo v njegovem srcu. Vsa ta široka polja, vsa ta mila zemlja je njegova last in dobra mu bode in rodila mu bode stoteri sad. Objelo ga je čuvstvo, da bi krenil na polje in se sklonil dol in poljubil mrzlo grudo...

Mati ga je čakala na pragu; roko je nastavljala na čelo in je strmela v daljavo. Ko so ga zazrli njeni pogledi, tedaj jo je obšlo veselje; bilo ji je, kot da bi se vrnila k njej v tistem trenutku njena lastna mladost, ki je šla bogvekdaj in ni več pota do nje...

„Maks, kaj si prišel, Maks!“ — In hitela mu je nasproti in stiskala je radostna njegovo polno desnico v svojih koščenih in ljubečih rokah.

MINE, POLOŽENE V MORJE, SE RAZLETE.

In tisti večer potem je slišal vso natančno povest o očetu, izvedel je vse njegove želje in nauke in sklenil je, da se jih oklene trdno in da bo hodil svojo resno